

СТАНОВИЩЕ

от доктор Зора Георгиева Янакиева – доцент в АМТИИ – гр. Пловдив
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

в област на висше образование 1. Педагогически науки
професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...
докторска програма *Методика на обучението по изобразително изкуство*

Автор: Мирена Иванова Васева

Тема: „Интерактивни методи на обучение по изобразително изкуство в предучилищна възраст“

Научен ръководител: доц. д-р Даниела Тодорова Маркова ПУ „Паисий Хилендарски“ гр. Пловдив

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед № Р33-5485 от 25.10. 2018 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема: „Интерактивни методи на обучение по изобразително изкуство в предучилищна възраст“ за придобиване на образователната и научна степен ‘доктор’ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма Методика на обучението по изобразително изкуство.

Автор на дисертационния труд е Мирена Иванова Васева – докторант в редовна форма на обучение към катедра „Естетическо възпитание“ с научен ръководител доц. д-р Даниела Тодорова Маркова от ПУ „Паисий Хилендарски“ гр. Пловдив. Представеният от докторанта комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва следните документи: молба до Ректора на ПУ, протокол от катедрен съвет за разкриване на процедура за защита на дисертационен труд; служебна бележка за спазване на специфичните изисквания на съответния факултет; автобиография в европейски формат; дисертационен труд; автореферат; списък на научните публикации по темата на дисертацията /6 броя; декларация за оригиналност на резултатите и научните приноси.

Мирена Васева е възпитаник на АМТИИ – гр. Пловдив с бакалавърска степен по „Сценография и костюмография“, след което завършва магистърска програма в НХА, специалност „Индустриален дизайн“. През периода на обучение в докторантура тя специализира по програма Erasmus+ в Карлов университет – Прага. Член е на „Дружеството на пловдивските художници“ и на международната асоциация за образование чрез изкуство – INSEA. Участва в

множество общи художествени изложби у нас и в Международна пътуваща изложба „ART GILA123“, както в семинари за обучение, научни форуми и конференции. Трудовият ѝ стаж и опит е художник на свободна практика в областта на дизайна, води също така курсове и уроци по изобразително изкуство за деца и възрастни.

2. Актуалност на тематиката

Интерактивните методи на обучение предизвикват интерес и въпреки че като проблем се разглеждат и в други дисертационни трудове в различни научни области в средното и висшето образование, в сферата на изобразителните изкуства е недостатъчно проучен и неразработен до момента в предучилищния период. Той е актуален в научно и научно-приложно отношение, чиято задача е да изследва практическото приложение на интерактивните методи на обучение по изобразително изкуство, с оглед на особеностите и спецификите на предучилищната възраст. Обуславя се от необходимостта за преодоляване на пасивността, характерна за традиционното обучение при формиране на знанията, уменията и нагласите, както за стимулиране на мотивацията, творческата активност и емоционалната изразителност на децата.

3. Познаване на проблема

Налице е познаване на проблема, вследствие на задълбоченото теоретично проучване, аналитичното и творческо оценяване на литературните източници. Открояват се въпроси във връзка с избора на подходящи интерактивни методи, които да бъдат приложими в съответствие с възрастта и спецификата на изобразителната дейност, както от гледна точка на възможността и степента за употреба на интерактивните дъски при обучението по изобразително изкуство с деца в предучилищна възраст.

4. Методика на изследването

Избраната методика на изследване, която включва педагогически експеримент в трите му етапа – констатиращ, формиращ, контролен в класически вариант с контролна и експериментална група, се допълва от методите за количествен, качествен и сравнителен анализ. Тя позволява да се постигнат целта и задачите в дисертационния труд и да се направят необходимите изводи. Системата за оценяване и анализ на резултатите е солидно и широко поставена. Осъществява се чрез анкета, диагностично наблюдение и система от критерии и показатели, (диференцирани на общи и частни), даващи възможност за изследване и доказване на авторската позиция чрез резултатите.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Формалните параметри на дисертацията са: обем 230 страници основен текст и приложения. Съдържа увод, три глави, изводи, библиография и приложения. Трудът показва уменията на докторанта за поставяне на проблема и за теоретичното му анализиране във философско-исторически и методически аспект; за самостоятелно емпирично наблюдение и провеждане на научно изследване, за анализиране и обобщаване на резултатите и достигане до

съответните изводи. Параметрите във втора глава – обект, предмет, хипотеза са ясно определени. Експерименталният модел включва както теоретично проучване на програмното и учебното съдържание, така и приложно-практически задачи, с оглед на интерактивните методи: художествен проект, художествена драматизация и художествена визуализация в педагогическите ситуации и работа с интерактивна дъска като приложен метод.

Съотношението между отделните части на труда е балансирано, структурата е логична, изказът е ясен. Анализът изграден въз основа на системата от критерии и показатели е съществен компетентно. Приложението на интерактивните методи, като специфика на експерименталния модел доказва, развитието на знанията и уменията на децата и ефективността от обучението в експерименталната група, за разлика от контролната. В резултат се потвърждава хипотезата и научно-приложните приноси, които могат да се открият: в разработване на система от частни критерии и показатели за анализ и оценка на детската изобразителна дейност, в доказването по експериментален път на ефекта от въздействието на интерактивните методи, в обогатяването на педагогическата теория и практика с тематични разработки на ситуации, включващи интеракции.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Докторантката е представила шест публикации по темата на дисертацията, поместени в сборници, четири от които са издания на УИ „Пайсии Хилендарски“ – „Стимулиране на креативността чрез интерактивни методи в изобразителното изкуство в предучилищната възраст“ (2015), „Интерактивни подходи в съвременното изобразително изкуство“ (2014), „Взаимодействие между изобразителната дейност и музиката като интерактивен метод с педагогическите ситуации в предучилищна възраст“ (2017), „Иновативни модели в Чехия (Прага) и идеи за прилагането им в обучението по изобразително изкуство в България“ (2017). Две от публикациите са от участия в международния педагогически форум „Класика и иновации в педагогическата практика“ – „Интерактивните методи в изобразителната дейност в детската градина“ (2015) в съавторство с научния ръководител и „Открит урок – ситуация по програма „*Erasmus in kindergarten*“ (2017).

7. Автореферат

Авторефератът отразява основни положения от съдържанието на дисертационния труд и отговаря на всички необходими изисквания. В него се извеждат резултатите от обучението представени таблично и графично, общите изводи в пълнота, които са постигнати в дисертацията, както и приносите.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Приносите на дисертационния труд са ценни за обогатяването на педагогическата теория и практика и предлагам трудът да се издаде като книга, която да бъде в полза на студенти,

докторанти и педагози проявяващи интерес в сферата на изобразителните изкуства и интерактивното обучение на деца в предучилищна възраст.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания на Факултета по педагогика, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката Мирена Иванова Васева **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“ като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на Мирена Иванова Васева в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма Методика на обучението по изобразително изкуство.

27. 11. 2018 г.

Изготвил становището:

доц. д-р Зора Янакиева